

af ægteskabslovgivningen så mange gange drøftet og så kendt for hver og en af Kv. og Samf.'s læsere, at jeg kan forbigå den helt og holdent. Kun så meget vil jeg fremholde som min personlige mening, at ingen tilfredsstillende ordning af disse forhold kan opnås uden på grundlaget af det fulde særeje, hvilket jo ingenlunde hindrer, at også en del modifikationer af dette kan vedtages, om så måtte anses ønskeligt.

D. Tilsidst har vi endnu en side af den bestaaende ægteskabsinstitution, som virker oprørende på os, nemlig *skilsmisellovgivningen*. Denne er dog i Sverige mere rigorøs end i Danmark og andre protestantiske lande, idet den svenske lovgivning ikke tillader skilsmisse bare på grund af gensidig overenskomst. Regelen i Sverige er, at skilsmisse alene kan opnås på grund af en *forbrydelse* og alene efter offentlig rettergang og dom. Der findes ganske vist en separation på grund af „gensidigt had og modvilje“, som efter et års forløb kan overgå til fuld skilsmisse. Men denne udvej ledsages af så mange slags advarsler og formaninger af præsteskab og domkapitler, inden den tilsidst alligevel må forverdslig ret for at afgøres, at den er yderlig ubehagelig at gribe til og i praksis næsten aldrig kommer til anvendelse.

Den store masse af skilsmisser opnås på grundlag af en forbrydelse, og er i virkeligheden ingen sådan begået, så *fingerer* man en — det er atter København, som kommer de stakkels svenskere til hjælp; de s. k. *københavnsskilsmisser* er ligeså sikre og kurante som københavnsvielserne er problematiske. Den „forbrydelse“, som her fingeres, er, hvad man kalder „forløbning“, rømning, og i flertallet af tilfældene er det hustruen, som må rømme hjemmefra; manden har i almindelighed ikke tid for sin ager eller sit købmandskab. Det er jo imidlertid ikke nogen videre tiltalende udvej at lade, som man rømmer hjemmefra, og den medfører også dårligere økonomiske chancer for den rømmende ved den endelige skilsmisssedom. Desuden har den det imod sig, at den ikke kan anvendes, uden når begge ægtefæller er overens og har truffet aftale om dens anvendelse; nægter nemlig den hjemmeværende at anlægge skilsmisssesag mod og lade lyse efter den bortrømte, så bli'r der ingen skilsmisse af. Ligeledes er den et privilegium for de mere velhavende klasser, mens den ikke kan komme de fattigere tilgode, skønt det ofte er dem, som allermost skulde behøve den.

Når man engang har forladt det gamle standpunkt, som jo visselig forekommer os

barbarisk og inhumant, men som dog ikke var uden sin idealitet, nemlig, at ægteskabet skal være absolut uopløseligt, og har kommet frem til den barmhjertigere og menneskeligere opfattelse, at om man en gang har begået en fejl eller en fejltagelse, så er det vigtigere og rigtigere at få denne rettet, når dette overhovedet er muligt, end at få den straffet og grusomt straffet gennem hele ens liv, så kan man logisk just ikke komme til noget andet resultat. end at en tilfredsstillende skilsmisellov må indrømme skilsmisse ikke bare på begge parter forlangende, men også på den ene parts, og at den må ordne den ydre fremgangsmåde således, at man slipper fra en offentlig rettergang med dens indiskretioner.

(Fortsættes).

Ægteskabsloven.

Et lille Svar til Fru Plum fra En af „de radikale Lejre“.

Vi, der i de fleste Tilfælde har vore Sympatier i „radikale og saakaldte frisindede Lejre“, faar jo en streng Tilrettevisning i Fru Plums Artikel angaaende Ægteskabsloven i sidste Nummer af „Kvinden og Samfundet“.

I mange Tilfælde er den vist med Rette; Menesker er desværre ikke mere fuldkomne, end at de, der i „Frihedens Morgenrøde har indsuget Agtelse for og Kærlighed til Individets Ret til personlig Frihed“, med et kan gribes i at være i Færd med at lægge et Bidsel og en Tømme paa andre, som de slet ikke selv vilde taale. Men mon der alligevel ikke er noget, der forklarer, at man kan faa mest Lyst til at stemme for „tvungen“ borgerlig Vielse?

For Eks. fordi dette er en saa naturlig, ligetil og simpel Ordning af en Sag, der angaar de fleste, (ja, man kan jo gerne sige os alle; for er vi ikke Forældre, er vi dog Børn af Forældre) der nu én Gang lever i et Samfund, der giver sig af med at taale Love, der er ens for alle, altsaa noget der er „Tvang“ — vi maa alle betale Skat, eftersom vor Indkomst er; — vil vi købe eller sælge noget, maa en dertil passende Kontrakt eller Kvittering være i Orden, om vor Handel ellers skal erkendes at være gyldig; — vil vi oprette et Testamente, skal der bestemte Formaliteter til, om vi vil være sikre paa at faa det erkendt at være lovligt og dertor respekteret. Der er saa meget, der er os paatvunget, d. v. s. som Samfundet efterhaanden har bestemt skulde gælde for os alle, fordi det er det simpleste og letteste. Og jeg kan nu heller ikke indse, at det er ved den Slags „Tvang“, at Individets Ret til personlig Frihed